

af 3. januar 1969 supplerende udredninger om landbrugsproblemet, toldspørgsmålet, fiskeripolitikken og det industrielle samarbejde (se Nordisk Rådside 1969, side 2191-2233).

Bratteli om hovedsagen.

Som naturligt var, domineredes generaldebatten helt af de økonomiske samarbejds-spørgsmål. Allerede i sin åbningstale angav den nyvalgte præsident, Leif Cassel, Sverige, det mål, man havde for øje: „Vad vi har att göra är ingenting mindre än att på det ekonomiska planet bygga upp ett nytt rike med gemensam gräns utåt, men inga skiljelinjer mellan de fyra länderna“.

I mere konkrete vendinger, men med lignende vidsyn pegede Trygve Bratteli, den norske vicepræsident, på hovedsagen, som det gjaldt at koncentrere sig om: „Hovedsaken er å utnytte de store muligheter til økt økonomisk vekst og større internasjonal innflytelse som et utvidet nordisk samarbeid vil gi os . . . Innad i Norden kan vi øke vår samlede styrke ved samarbeidstiltak og ved økt nordisk arbeidsdeling. Vår økonomiske vekst avhenger i høy grad av våre muligheter for å utnytte resultatene av moderne forskning og teknologisk utvikling. . . . Nordisk samarbeid kan skape grunnlag for enheter som er så store at de kan hevdes seg også i den internasjonale konkurransen. . . . Det er ikke minst på det forskningsmessige og teknologiske område at samhold vil styrke oss og gi vår økonomi et vekstgrunnlag som den ikke vil kunne få uten et vesentlig utvidet og fasttømret nordisk samarbeid.“

Vi trenger i Norden viljen til å møte framtiden sammen og i fellesskap løse mange av tidens nye oppgaver. Et utvidet samarbeid betyr at vi utvikler et større felles ansvar for den økonomiske utviklingen av hele det nordiske området . . . En sterk utvidelse av det økonomiske samarbeidet vil måtte koordineres med og følges opp av samarbeid også når det gjelder distriktsutbygging og løsning av regionale oppgaver, av utdanning og sosialpolitikk og av en moderne arbeidsmarkedspolitikk.“

Øget forhandlingsstyrke utad.

Men Bratteli understregete tillige stærkt

værdien af nordisk sammenhold over for omverdenen:

„Et utvidet nordisk samarbeid vil også øke vår forhandlingsstyrke utad. Samlet er Norden i dag et av verdens største markeder for ferdigvarer, og derfor en faktor som de andre landene må ta hensyn til i sin handelspolitikk. Dette vil i endda sterkere grad bli tilfelle når det nordiske samarbeid får et fastere og mer formelt grunnlag, som bl. a. en tollunion vil kunne gi det. Et slikt permanent nordisk økonomisk samarbeid vill gi Norden økt styrke, både overfor fellesmarkedslandene, innenfor EFTA og overfor andre grupperinger av land.“

En historisk chance.

Bratteli ønskede en klar og stærk tilskyndelse fra rådet til regeringerne om at føre saken frem til konkret afgørelse:

„Forholdet mellem Nordens folk er i dag bedre enn det antakelig har vært noen gang før. Den forskjellige stilling i utenrikspolitikk og sikkerhetspolitikk har ikke vært noen hindring for vennskap og samarbeid i Norden. Derfor står det . . . som noe av en historisk sjanse nå å skape en fastere enhet i Norden. Det er et historisk ansvar som legges på dem som skal ta de politiske beslutninger som må treffes. Vi må ta den tid — men heller ikke mer — som trenges for å føre forhandlingene fram til et resultat som alle parter kan akseptere. Vi må ikke nå ut fra kortsiktige taktiske vurderinger forspille muligheter som det kan komme til å gå meget lenge før de melder seg igjen.“

Krag efterlyser en koreplan.

Også Jens Otto Krag, den danske vicepræsident, fremhævede stærkt tidsfaktoren. Han var mødt „uden håb om, at vi på denne session vil gøre nye fremskridt i retning af den økonomiske union, der nu så intensivt har været genstand for undersøgelser og forhandlinger i snart 12 måneder“. Han beklagede, at regeringerne, der hidtil havde lagt en koreplan, som pegede frem mod, at beslutninger kunne have været forelagt rådet ved sessionen, nu „har lagt tingene sådan til rette, at de nu er udsat på ubestemt tid, idet „toget vel er sat på skinner“, men sådan at der ingen koreplan findes efter 15. juli i år og ingen ny mødedato for statsministre og repræsentanter for Nor-